

Valsts ieņēmumu
dienests

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem

2021.

Saturs

Vispārīgā informācija	3
Nodokļa likmes	4
Nodokļa piemērošana algota darba ienākumam	5
Nodokļa piemērošana ienākumam no autoratlīdzības (autortiesību un blakustiesību atlīdzības)	14
Nodokļa piemērošana ienākumam no uzņēmuma līguma	18
Nodokļa un nodokļa likmes piemērošana, saņemot vairāku veidu ienākumus pie viena ienākuma izmaksātāja	21
Nodokļa piemērošana iekšzemes darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka	24
Saistošie normatīvie akti	25

Vispārīgā informācija

Materiāls sniedz palīdzību ienākuma izmaksātājiem – gan fiziskām, gan juridiskām personām, kurām ir pienākums ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli (turpmāk – nodoklis) ienākuma izmaksas vietā.

Algas nodokli ietur un maksā darba devējs, kas nodarbina darbinieku.

No ienākumiem, kas noteikti likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.panta desmitajā un divpadsmitajā daļā, ja ienākumi nav saistīti ar darba attiecībām un nav atbrīvoti no aplikšanas ar nodokli, nodokli ietur ienākuma izmaksātājs.

Fiziskās personas – rezidenta – gada (algas nodokļa maksātāja – mēneša) apliekamais ienākums ir viņa gada (mēneša) ienākums, izņemot neapliekamās ienākumus, no kura atskaitīti:

- attaisnotie izdevumi;
- maksātāja gada diferencētais neapliekamais minimums (Valsts ieņēmumu dienesta prognozētais mēneša neapliekamais minimums);
- nodokļa atvieglojumi.

Atskaitījumus primāri piemēro algota darba ienākumam (pa ienākuma apmēra sliekšņiem). Ja algota darba ienākumu apmērs nav pietiekams, atskaitījumus (ievērojot noteikto kārtību – atskaita ar 20 % likmi) piemēro citam ienākuma veidam pie šī ienākuma izmaksātāja.

Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (turpmāk – VSAOI) piemērošana ir noteikta likumā "[Par valsts sociālo apdrošināšanu](#)" un Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumos Nr.827 "[Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli](#)".

Ienākuma izmaksātāja pienākums un termiņi aprēķināt un pārskaitīt nodokli:

- algas nodokli aprēķina, ietur un iemaksā budžetā darba devējs. Algas nodoklis iemaksājams vienotajā nodokļu kontā līdz ienākuma izmaksas mēneša 23. datumam. Darba devējs no darba samaksas ieturēto algas nodokli iemaksā vienotajā nodokļu kontā līdz ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša 23. datumam, ja darba devējs darbiniekam aprēķina un izmaksā darba samaksu šādos gadījumos:

- tiek izbeigtas darba tiesiskās attiecības;
- tiek izmaksāta samaksa par atvaļinājuma laiku un darba samaksa par laiku, kas nostrādāts līdz atvaļinājumam;
- darba samaksa par kalendāra mēnesi tiek aprēķināta un izmaksāta tā paša kalendāra mēneša laikā;
tiek izmaksāta slimības nauda;
- ja saskaņā ar tiesas spriedumu, tiesas lēmumu par izlīguma apstiprināšanu vai attiecīgās valsts pārvaldes iestādes pieņemtu pārvaldes lēmumu personai ir izmaksāta atlīdzība par darba piespiedu kavējumu vai izmaksāti laikus neizmaksātie darba ienākumi;
- no fiziskās personas ienākumiem, kurus izmaksā komersanti, individuālie uzņēmumi (arī zemnieku vai zvejnieku saimniecības), kooperatīvās sabiedrības, nerezidentu pastāvīgās pārstāvniecības, iestādes, organizācijas, biedrības, nodibinājumi un fiziskās personas, kuras reģistrētas kā saimnieciskās darbības

veicējas, ja tie nav saistīti ar darba attiecībām un nav atbrīvoti no aplikšanas ar nodokli, ienākuma izmaksātājs ietur nodokli ienākuma izmaksas vietā un iemaksā to vienotajā nodokļu kontā līdz ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša 23. datumam.

Gadam beidzoties, cilvēks, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precīzē gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

Nodokļa likmes

Nodokļa likme, kas jāmaksā no **gada** aplikamā ienākuma, ir šāda:

- 20 % – gada ienākumam līdz 20 004 *euro* (ienākuma 1.slieksnis);
- 23 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 *euro*, bet nepārsniedz 2021.gadā 62 800 *euro* (ienākuma 2.slieksnis);
- 31 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 2021.gadā 62 800 *euro* (ienākuma 3.slieksnis).

Algas nodokļa likme, kas jāmaksā no **mēneša** aplikamā ienākuma, ir šāda:

- 20 % – mēneša ienākumam līdz 1667 *euro* (ienākuma 1.slieksnis);
- 23 % – mēneša ienākumam, kas pārsniedz 1667 *euro* (ienākuma 2.slieksnis).

Ja cilvēks ienākuma izmaksātājam nav iesniedzis algas nodokļa grāmatiņu, gūtajam ienākumam tiek piemērota nodokļa likme 23 % apmērā¹.

Pamatojoties uz cilvēka rakstveida iesniegumu, ienākuma izmaksātājs gada laikā ir tiesīgs ieturēt nodokli 23 % apmērā arī no ienākumiem, kuriem piemērojama nodokļa likme 20 %.

Nodokļa likmi 31 % apmērā piemēro rezumējošā kārtībā, iesniedzot gada ienākuma deklarāciju.

Ja cilvēks ir persona, kurai ir izsniegts A1 sertifikāts (vai dokuments no ārvalsts kompetentās iestādes), un VSAOI viņš veic citā Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, kā arī starpvalstu sociālās drošības līgumos norādītajos gadījumos, kad VSAOI veic citā līgumvalstī², un personas algotā darba ienākums pārsniedz 5233,33 *euro* mēnesī, ienākuma izmaksātājs, ieturot nodokli, mēneša ienākuma daļai, kas pārsniedz 5233,33 *euro*, piemēro progresīvo nodokļa likmi 31 % apmērā.

1.piemērs

Darbaņēmēja nerezidenta (Polijas iedzīvotāja) mēneša alga ir 5500 euro, darba devējam ir iesniegts A1 sertifikāts, tātad uz darbaņēmēju nerezidentu attiecas citas valsts (Polijas) sociālās apdrošināšanas sistēma. Algotā darba mēneša ienākuma daļai, kas nepārsniedz 5233,33 euro, piemēro 23 %

¹ Izņemot ar samazināto likmi aplikamus ienākumus (autoratlīdzību, neregistrētu saimniecisko darbību, kokmateriālu un metāllūžņu pārdošanu u.c.).

² Latvija ir noslēgusi līgumus starpvalstu sociālās drošības jomā ar Baltkrieviju, Krievijas Federāciju, Ukrainu, Austrāliju un Kanādu.

nodokļa likmi. Tā kā VSAOI nerezidenta mēneša ienākumam nepiemēro, tad aprēķinātajam algas nodoklim korekcija netiek veikta.

5500 euro	
23 %	31 %
5233,33 euro (apliekamais ienākums līdz mēneša ienākumu 2.slieksnim) x 23 % likme = 1203,67 euro	266,67 euro (ienākums virs mēneša ienākumu 2.sliekšņa) x 31 % likme = 82,67 euro
Aprēķinātais nodoklis kopā: 1203,67 + 82,67 = 1286,34 euro	

Ja ienākuma izmaksātājam jāietur nodoklis, piemērojot nodokļa likmi 23 %, attaisnotajiem izdevumiem (VSAOI) un atskaitījumiem (prognozētajam mēneša neapliekamajam minimumam, atvieglojumiem) piemēro 20 % likmi un nodokļa summu, kas aprēķināta no atskaitījumiem, atņem no aprēķinātās nodokļa summas (no visa ienākuma, piemērojot 23 % likmi).

Nodokļa likmi 20 % apmērā gada laikā piemēro autoru un izpildītāju ienākumiem no autoratlīdzības³.

Nodokļa likmi 10 % apmērā piemēro:

- ienākumam no fiziskās personas īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas;
- ienākumam no metāllūžņu pārdošanas;
- saimnieciskās darbības ieņēmumiem no nekustamā īpašuma iznomāšanas vai izīrēšanas, kustamās mantas iznomāšanas vai gūstot samaksu par dabas resursu izmantošanu, ja ir izmantotas tiesības neregistrēt saimniecisko darbību, par ko ir paziņots Valsts ieņēmumu dienestam.

Nodokļa piemērošana algota darba ienākumam

Ja darba ņēmējs darba devējam ir iesniedzis algas nodokļa grāmatiņu un tā algota darba ienākumi nepārsniedz 1667 euro mēnesī, visam algota darba ienākumam piemēro progresīvo nodokļa likmi 20 % apmērā.

2.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 930 euro, nav apgādībā esošu personu, algas nodokļa grāmatiņa ir iesniegta pie darba devēja, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 10 euro. VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %).

930 euro

³ Spēkā līdz 2021.gada 30.jūnijam

IIN no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem

<ul style="list-style-type: none"> - 97,65 euro (VSAOI 10,5 % no 930 euro) - 10 euro (prognozētais mēneša neapliekamais minimums) = 822,35 euro (apliekamais ienākums) x 20 % likme

<i>Aprēķinātais nodoklis: 164,47 euro</i>

3.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 800 euro, apgādībā ir trīs personas, algas nodokļa grāmatiņa ir iesniegta pie darba devēja, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 100 euro. VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %), nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī.

800 euro

<ul style="list-style-type: none"> - 84 euro (VSAOI 10,5 % no 800 euro) - 100 euro (prognozētais mēneša neapliekamais minimums) - 750 euro (atvieglojums par divām apgādībā esošām personām) = -134 euro (negatīvs apliekamais ienākums)
--

<i>Aprēķinātais nodoklis: 0,00 euro</i>

Ja darba ņēmējs darba devējam ir iesniedzis algas nodokļa grāmatiņu un tā algota darba ienākumi pārsniedz 1667 euro mēnesī, algota darba ienākumam piemēro progresīvo nodokļa likmi – 20 % ienākumam līdz 1667 euro un 23 % ienākumam, kas pārsniedz 1667 euro.

4.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 3000 euro, apgādībā ir divas personas, pie darba devēja ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 euro. VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %), nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī. Mēneša ienākumu sliekšnis, līdz kuram piemēro progresīvo nodokļa likmi 20 % apmērā, – 1667 euro.

3000 euro	
-----------	--

20 %	23 %
------	------

<p>1667 euro (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.sliksnim)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 315 euro (VSAOI 10,5 % no 3000 euro) - 500 euro (atvieglojums par divām apgādībā esošām personām) = 852 euro (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 170,40 euro 	<p>1333 euro (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliksņa)</p> <ul style="list-style-type: none"> x 23 % likme = 306,59 euro
--	--

<i>Aprēķinātais nodoklis kopā: 170,40 + 306,59 = 476,99 euro</i>
--

Ja darba ņēmējam pie darba devēja ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, bet paredzētie atskaitījumi pārsniedz 1.ienākuma sliekšni 1667 euro, atskaitījumu daļu, kas tiek

IIN no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem

pārnesta uz 2.ienākumu sliekšni, atskaita, piemērojot 20 % likmi, t.i., no atskaitījumu pārnestās pārsnieguma (virs 1667 euro) daļas aprēķina nodokli, piemērojot 20 % likmi, minēto summu atņem no aprēķinātās nodokļa summas no ienākuma pārsnieguma (virs 1667 euro) daļas, **bet tikai tādā apmērā, kādā ir gūti ienākumi.**

5.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 1800 euro, apgādībā ir septiņas personas, pie darba devēja ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 euro. VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %), nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī. Mēneša ienākumu sliekšnis, līdz kuram piemēro progresīvo nodokļa likmi 20 % apmērā, – 1667 euro.

1800 euro	
20 %	23 %
1667 euro (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.sliksnim) – 189 euro (VSAOI 10,5 % no 1800 euro) – 1750 euro (atvieglojums par septiņām apgādībā esošām personām) = -272 euro (negatīvs apliekamais ienākums)	133 euro (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % likme = 30,59 euro 133 – 272 = -139 133 x 20 % = 26,60 euro (līdz 1.mēneša ienākuma sliekšnim neizmantotā atskaitījumu daļa, ko reizina ar 20 % likmi)
Aprēķinātais nodoklis kopā: 30,59 – 26,60 = 3,99 euro (attaisnotie izdevumi, kas nav izmantoti = -139)	

6.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 2000 euro, apgādībā ir septiņas personas, pie darba devēja ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 euro. VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %), nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī. Mēneša ienākumu sliekšnis, līdz kuram piemēro progresīvo nodokļa likmi 20 % apmērā, – 1667 euro.

2000 euro	
20 %	23 %
1667 euro (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.sliksnim) – 210 euro (VSAOI 10,5 % no 2000 euro) – 1750 euro (atvieglojums par septiņām apgādībā esošām personām) = -293 euro (negatīvs apliekamais ienākums)	333 euro (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % likme = 76,59 euro 293 x 20 % = 58,60 euro (līdz 1.mēneša ienākuma sliekšnim neizmantotā atskaitījumu daļa, ko reizina ar 20 % likmi)
Aprēķinātais nodoklis kopā: 76,59 – 58,60 = 17,99 euro	

Ja darba ņēmējs darba devējam ir **iesniedzis rakstveida iesniegumu** par nodokļa likmes 23 % apmērā piemērošanu visam ienākumam, darba devējs gada laikā (no mēneša ienākuma) ir tiesīgs ieturēt nodokli 23 % apmērā no algota darba ienākumiem, kuriem būtu piemērojama 20 % nodokļa likme.

7.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 2000 euro, apgādībā viena persona, pie darba devēja ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 euro. VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %), nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī. Darba devējam iesniegts iesniegums par nodokļa likmes 23 % apmērā piemērošanu visam ienākumam.

<i>2000 euro</i>
<i>2000 x 23 % (likme saskaņā ar darba ņēmēja iesniegumu) = 460 euro</i>
<i>210 euro (VSAOI 10,5 % no 2000 euro) 250 euro (atvieglojums par vienu apgādībā esošo personu) Atskaitījumi kopā: 460 euro</i>
<i>460 x 20 % = 92 euro (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</i>
<i>Aprēķinātais nodoklis: 460 – 92 = 368 euro</i>

Ja darba ņēmējs pie darba devēja ir **nodarbināts nepilnu kalendāra mēnesi** vai kalendāra mēneša laikā algas nodokļa grāmatiņa pie darba devēja ir iesniegta nepilnu mēnesi (dažas dienas):

- mēneša apliekamās summas apmēru 1667 euro, kuram piemērojama 20 % likme, nedala proporcionāli pa dienām (atkarībā no algas nodokļa grāmatiņas iesniegšanas vai neiesniegšanas fakta);
- neapliekamo minimumu un atvieglojumus piemēro proporcionāli dienām, kurās ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa.

8.piemērs

Darba ņēmējs uzsāk darbu 15.aprīlī, alga par šo mēnesi ir 2000 euro, darba devējam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, apgādībā ir divas personas, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 euro, VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %), nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī.

<i>2000 euro</i>	
<i>20 %</i>	<i>23 %</i>
<i>1667 euro (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim) – 210 euro (VSAOI 10,5 % no 2000 euro) – 250 euro (atvieglojums par divām apgādībā esošām personām proporcionāli dienām, kurās ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa) ((250 : 30 x 16) x 2) = 1207 euro (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 241,40 euro</i>	<i>333 euro (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % likme = 76,59 euro</i>

IIN no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem

Aprēķinātais nodoklis kopā: $241,40 + 76,59 = 317,99$ euro

9.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 2000 euro, apgādībā viena persona, pie darba devēja algas nodokļa grāmatiņa ir iesniegta no 1. līdz 5.martam un no 26. līdz 31.martam (11 dienas), prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 euro. VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %), nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī.

2000 euro	
20 %	23 %
1667 euro (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.sliksnim) – 210 euro (VSAOI 10,5 % no 2000 euro) – 88,71 euro (atvieglojums par apgādībā esošo personu proporcionāli dienām, kurās ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa) ($250 : 31 \times 11$) = 1368,29 euro (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 273,66 euro	333 euro (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliksņa) x 23 % likme = 76,59 euro
Aprēķinātais nodoklis kopā: $273,66 + 76,59 = 350,25$ euro	

Ja darba ņēmējs darba devējam **nav iesniedzis algas nodokļa grāmatiņu**, algotā darba ienākumam piemēro progresīvo nodokļa likmi 23 % apmērā, bet nepiemēro neapliekamo minimumu un atvieglojumu par apgādībā esošu personu.

10.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 900 euro. Darba ņēmējs nav iesniedzis darba devējam algas nodokļa grāmatiņu, tādējādi viņa darba algai piemēro 23 % nodokļa likmi. VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %).

900 euro
$900 \times 23 \% \text{ likme} = 207 \text{ euro}$ $900 \times 10,5 \% \text{ (VSAOI)} = 94,50 \text{ euro}$
$94,50 \times 20 \% = 18,90 \text{ euro}$ (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)
Aprēķinātais nodoklis: $207 - 18,90 = 188,10$ euro

Ja cilvēks gada laikā saņem gan algota darba ienākumu, gan pensijas ienākumu un tam darba vietā ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, nosakot cilvēka mēneša apliekamo ienākumu:

- algota darba ienākumam šajā mēnesī nepiemēro Valsts ieņēmumu dienesta prognozēto mēneša neapliekamo minimumu, bet piemēro atvieglojumus un papildatvieglojumus, kā arī piemēro progresīvo nodokļa likmi (20 %, 23 %) atkarībā no algota darba ienākuma apmēra;

IIN no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem

- pensijas ienākumam šajā mēnesī piemēro pensionāra mēneša neapliekamo minimumu, kā arī piemēro progresīvo nodokļa likmi (20 %, 23 %) atkarībā no pensijas ienākuma apmēra.

11.piemērs

Darba ņēmēja, kurš saņem vecuma pensiju 300 euro mēnesī, mēneša alga ir 1000 euro, darba devējam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, apgādībā ir viena persona, papildu atvieglojums 3.grupas invalīdam 120 euro mēnesī, nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī. VSAOI likme pensionāram ir 30,02 % (darba ņēmēja daļa 9,25 %, darba devēja daļa 20,77 %).

Nodokļa aprēķins algota darba ienākumam:

1000 euro
- 92,50 euro (VSAOI 9,25 % no 1000 euro) - 250 euro (atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu) - 120 euro (papildu atvieglojums 3.grupas invalīdam) = 537,50 euro (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 107,50 euro
Aprēķinātais nodoklis: 107,50 euro

Nodokļa aprēķins pensijas ienākumam:

300 euro
- 300 euro (neapliekamais minimums pensionāram) = 0 euro (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 0 euro
Aprēķinātais nodoklis: 0 euro

12.piemērs

Darba ņēmēja, kurš saņem izdienas pensiju 700 euro mēnesī, mēneša alga ir 1200 euro (cilvēka ienākums mēnesī kopā pārsniedz 1667 euro), darba devējam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, apgādībā ir divas personas, nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī. VSAOI likme izdienas pensijas saņēmējam ir 31,70 % (darba ņēmēja daļa 9,76 %, darba devēja daļa 21,94 %).

Nodokļa aprēķins algota darba ienākumam:

1200 euro

IIN no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem

- 117,12 euro (VSAOI 9,76 % no 1200 euro)
- 500 euro (atvieglojums par divām apgādībā esošām personām)
= 582,88 euro (apliekamais ienākums)
x 20 % likme
= 116,58 euro

Aprēķinātais nodoklis: 116,58 euro

Nodokļa aprēķins izdienas pensijas ienākumam:

700 euro

- 300 euro (neapliekamais minimums pensionāram)
= 400 euro (apliekamais ienākums)
x 20 % likme
= 80 euro

Aprēķinātais nodoklis: 80 euro

Gadam beidzoties, cilvēks, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precīzē gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

Ja algota darba ienākuma aprēķināšanas un izmaksas datumi pie viena ienākuma izmaksātāja vairākiem ienākumiem sakrīt vienā mēneša datumā, tos var summēt (ja vien nepastāv citi iemesli, kāpēc summēšana nebūtu lietderīga).

13.piemērs

Darba ņēmējs pie viena darba devēja strādā vairākos amatos – ir bibliotekārs un deju skolotājs. Darba ņēmēja bibliotekāra mēneša alga ir 1250 euro (finansēta no pašvaldības budžeta līdzekļiem), deju skolotāja alga ir 500 euro (finansējums no speciālā projekta līdzekļiem), darba devējam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 euro, apgādībā ir viena persona, nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī. VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %). Abi ienākumi tiek izmaksāti vienā datumā.

1250 + 500 = 1750 euro

20 %

1667 euro (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim)
- 183,75 euro (VSAOI 10,5 % no 1750 euro)
- 250 euro (atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu)
= 1233,25 euro (apliekamais ienākums)
x 20 % likme
= 246,65 euro

23 %

83 euro (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa)
x 23 % likme
= 19,09 euro

Aprēķinātais nodoklis kopā: 246,65 + 19,09 = 265,74 euro

Attiecībā uz prēmiju izmaksām jāvērtē un jāņem vērā ne tikai aprēķina periods, bet arī prēmijas piešķiršanas jēga, būtība un citi aspekti. Ja gadā darbiniekam izmaksā prēmiju par iepriekšējā gada darba rezultātiem, to iekļauj kārtējā gada attiecīgā mēneša, kurā šādu prēmiju aprēķina, ienākuma apmērā un piemēro attiecīgā gada nodokļu likmes.

14.piemērs

Darba ņēmēja mēneša alga ir 930 euro, pie darba devēja ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa, prognozētais neapliekamais minimums ir 10 euro, VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %).

Kārtējā gada aprīlī darbiniekam tiek izmaksāta prēmija par iepriekšēja gada darba rezultātiem 780 euro.

930 + 780 = 1710 euro	
20 %	23 %
1667 euro (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim) - 179,55 euro (VSAOI 10,5 % no 1710 euro) - 10 euro (prognozētais mēneša neapliekamais minimums) = 1477,45 euro (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 295,49 euro	43 euro (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % likme = 9,89 euro
Aprēķinātais nodoklis kopā: 295,49 + 9,89 = 305,38 euro	

Pieņemot, ka darba ņēmēja mēneša darba alga nemainās visu gadu, viņa gada ienākums ir 11 940 euro (930 x 12 + 780), ienākumam līdz 20 004 euro tiek piemērota 20 % likme, gadam beidzoties, nodokļa maksātājs (darbinieks), rezumējošā kārtībā iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, precīzēs gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un saņems atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

Ja gadā algota darba ienākums (izņemot prēmijas, kas kārtējā periodā ir aprēķinātas un izmaksātas par iepriekšējo periodu), pensija vai pabalsts tiek izmaksāts par iepriekšējo gadu, šos ienākumu veidus iekļauj attiecīgā iepriekšējā gada ienākumu apmērā un piemēro attiecīgā iepriekšēja gada nodokļa likmes.

Ja vienā mēnesī ir gūts ienākums, kurš tiek aprēķināts un izmaksāts vienā datumā, bet tā daļa attiecināma uz citu mēnesi, ienākums tiek dalīts un attiecināms uz to periodu, par kuru veikts aprēķins, kā rezultātā par attiecīgajiem mēnešiem ir jāveic nodokļa pārrēķins.

15.piemērs

Darba devējam ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa, VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %). Darbinieks janvārī–februārī dodas atvaļinājumā.

Darba ņēmējam aprēķināta:

- darba alga par janvārī 980,00 euro;

IIN no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem

- atvaļinājuma nauda par janvāri 520,00 euro;
- atvaļinājuma nauda par februāri 830,00 euro;
- darba alga par februāri 1030,00 euro.

Nodokļa aprēķins, kas jāmaksā no janvāra apliekamā ienākuma:

$980,00 + 520,00 = 1500,00$ euro
- 157,50 euro (VSAOI 10,5 % no 1500,00 euro) = 1342,50 euro (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 268,50 euro
Aprēķinātais nodoklis: 268,50 euro

Nodokļa aprēķins, kas jāmaksā no februāra apliekamā ienākuma (atvaļinājuma naudas), kas izmaksāts janvārī:

830,00 euro
- 87,15 euro (VSAOI 10,5 % no 830,00 euro) = 742,85 euro (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 148,57 euro
Aprēķinātais nodoklis: 148,57 euro

Par janvārī izmaksāto ienākumu budžetā ieskaitāms nodoklis: $268,50 + 148,57 = 417,07$ euro

Nodokļa aprēķins no februāra algota darba ienākuma:

$830,00 + 1030,00 = 1860,00$ euro	
20 %	23 %
837,00 euro (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim 1667 - 830,00) - 108,15 euro (VSAOI 10,5 % no 1030 euro) = 728,85 euro (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 145,77 euro	193,00 euro (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % likme = 44,39 euro
Aprēķinātais nodoklis par februāri kopā: $145,77 + 44,39 = 190,16$ euro	

Nodokļa piemērošana ienākumam no autoratlīdzības (autortiesību un blakustiesību atlīdzības)⁴

Autortiesību objektus neatkarīgi no izpausmes formas un veida nosaka saskaņā ar [Autortiesību likumu](#).

Autoratlīdzības izmaksātājs, izņemot mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju, no saviem līdzekļiem maksā VSAOI 5 % apmērā no autoratlīdzības tās saņēmēja valsts pensiju apdrošināšanai.

Pirms ienākuma aplikšanas ar nodokli no autoratlīdzības atskaita autoru attaisnotos izdevumus (zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu autoru un izpildītāju izdevumus, kuri saistīti ar šo darbu radīšanu, izdošanu, izpildīšanu vai citādu izmantošanu un par kuriem autori un izpildītāji saņem autoratlīdzību 50 % vai 25 % apmērā no autoratlīdzības⁵).

Autoratlīdzības izmaksas brīdī autoratlīdzības izmaksātājs autoratlīdzībai piemēro nodokļa likmi 20 % apmērā neatkarīgi no autoratlīdzības apmēra un fakta, vai autoratlīdzības izmaksātājam ir iesniegta vai nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa. No algas nodokļa grāmatiņas iesniegšanas vai neiesniegšanas fakta ir atkarīga neapliekamā minimuma un atvieglojumu piemērošana vai nepiemērošana autoratlīdzībai.

16.piemērs

Autoratlīdzības saņēmējam par janvāri ir izmaksāta autoratlīdzība par lietišķās mākslas darbiem 800 euro. Autoratlīdzības saņēmējam apgādībā ir viena persona, prognozētais neapliekamais minimums 10 euro, nodokļa atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī.

800 euro

<i>Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa (pilnu mēnesi)</i>	<i>Nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa</i>
<i>– 400 euro (autoru attaisnotie izdevumi 50 % no 800 euro) – 10 euro (prognozētais mēneša neapliekamais minimums) – 250 euro (atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu)</i>	<i>– 400 euro (autoru attaisnotie izdevumi 50 % no 800 euro)</i>
<i>Apliekamais ienākums 140 euro (800 – 400 – 10 – 250)</i>	<i>Apliekamais ienākums 400 euro (800 – 400)</i>
<i>x 20 % likme</i>	<i>x 20 % likme</i>
<i>Aprēķinātais nodoklis</i>	<i>Aprēķinātais nodoklis</i>

⁴ Spēkā līdz 2021.gada 30.jūnijam

⁵ Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 57.punkts.

IIN no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem

28 euro (140 x 20 %)	80 euro (400 x 20 %)
----------------------	----------------------

17.piemērs

Autoratlīdzības saņēmējam par janvāri tiek izmaksāta autoratlīdzība no izdevniecības par enciklopēdijas manuskriptu 2500 euro, viņa apgādībā ir divas personas, nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 euro.

2500 euro

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa (pilnu mēnesi)	Nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa
– 625 euro (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 2500 euro) – 500 euro (atvieglojumi par divām apgādībā esošām personām)	– 625 euro (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 2500 euro)
Apliekamais ienākums 1375 euro (2500 – 625 – 500)	Apliekamais ienākums 1875 euro (2500 – 625)
x 20 % likme	x 20 % likme
Aprēķinātais nodoklis 275 euro ((2500 – 625 – 500) x 20 %)	Aprēķinātais nodoklis 375 euro ((2500 – 625) x 20 %)

Pieņemot, ka autoratlīdzības saņēmējs visu gadu katru mēnesi saņēma autoratlīdzību 2500 euro un viņa gada apliekamais ienākums ir 30 000 euro (2500 x 12), autoratlīdzības saņēmējam rodas pienākums iesniegt gada ienākumu deklarāciju, veikt nodokļa pārrēķinu, piemērojot progresīvo nodokļa likmi (20 % – ienākumam līdz 20 004 euro, 23 % – ienākumam virs 20 004 euro), un piemaksāt nodokli atbilstoši veiktajam pārrēķinam.

Ja autoratlīdzības saņēmējs autoratlīdzības izmaksātājam ir iesniedzis rakstveida iesniegumu par nodokļa likmes 23 % apmērā piemērošanu autoratlīdzībai, autoratlīdzības izmaksātājs, gada laikā izmaksājot autoratlīdzību, ir tiesīgs no tās ieturēt nodokli, piemērojot likmi 23 % apmērā.

18.piemērs

Autoratlīdzības saņēmējam par janvāri izmaksā autoratlīdzību no izdevniecības par enciklopēdijas manuskriptu 2500 euro, viņam apgādībā ir divas personas, nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 euro. Autoratlīdzības izmaksātājam ir iesniegts iesniegums par 23 % nodokļa likmes piemērošanu autoratlīdzībai.

2500 euro

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa (pilnu mēnesi)	Nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa
– 625 euro (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 2500 euro)	– 625 euro (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 2500 euro)
Apliekamais ienākums 1875 euro (2500 – 625)	Apliekamais ienākums 1875 euro (2500 – 625)
x 23 % likme saskaņā ar iesniegumu = 431,25 euro (1875 x 23 %)	x 23 % likme saskaņā ar iesniegumu = 431,25 euro (1875 x 23 %)

IIN no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem

– 500 euro (atvieglojumi par divām apgādībā esošām personām) $500 \times 20 \% = 100$ euro (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)	
Aprēķinātais nodoklis 331,25 euro (431,25 – 100)	Aprēķinātais nodoklis 431,25 euro (1875 x 23 %)

Gadam beidzoties, autoratlīdzības saņēmējs, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precīzē gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

Saņemot ienākumus no autoratlīdzības, par ienākuma gūšanas dienu uzskatāma diena, kad autors saņem ienākumu.

Ja vairāku autoratlīdzību aprēķināšanas un izmaksas datumi pie viena autoratlīdzības izmaksātāja sakrīt vienā mēneša datumā, tās var summēt (ja vien nepastāv citi iemesli, kāpēc summēšanas nebūtu lietderīga).

19.piemērs

Autoratlīdzības saņēmējam 5.februārī izmaksā autoratlīdzību no izdevniecības par diviem reklāmas rakstiem 300 euro un 200 euro. 10.februārī izmaksā autoratlīdzību no izdevniecības par enciklopēdijas manuskriptu 1500 euro.

Prognozētais mēneša neapliekamais minimums 10 euro. Nodokļa likme ir 20 % neatkarīgi no ienākuma apmēra.

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa (pilnu mēnesi)	Nav iesniegta algas nodokļa grāmatīņa
5.februāra ienākumus summē. Ienākums 500 euro (300 + 200) – 125 euro (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 500 euro) – 10 euro (prognozētais mēneša neapliekamais minimums)	5.februāra ienākumus summē. Ienākums 500 euro (300 + 200) – 125 euro (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 500 euro) = 375 euro (500 – 125)
Apliekamais ienākums 365 euro (500 – 125 – 10)	Apliekamais ienākums 375 euro (500 – 125)
x 20 % likme	x 20 % likme
Ieturams nodoklis 73 euro	Ieturams nodoklis 75 euro
10.februāra ienākumam (1500 euro) piemēro: – 375 euro (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 1500 euro)	10.februāra ienākumam (1500 euro) piemēro: – 375 euro (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 1500 euro)
Apliekamais ienākums 1125 euro (1500 – 375)	Apliekamais ienākums 1125 euro (1500 – 375)
x 20 % likme	x 20 % likme
Ieturams nodoklis 225 euro	Ieturams nodoklis 225 euro
Nodoklis par februāri visām autoratlīdzībām ir 298 euro (73 + 225)	Nodoklis par februāri visām autoratlīdzībām ir 300 euro (75 + 225)

Gadam beidzoties, autoratlīdzības saņēmējs, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precizē gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

Ja autoratlīdzības saņēmējam pie autoratlīdzības izmaksātāja ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, tad, nosakot ar nodokli apliekamo ienākumu:

- no autoratlīdzības atskaita autoru attaisnotos izdevumus un piemēro nodokļa likmi 20 % apmērā;
- atskaitījumus (neapliekamo minimumu, atvieglojumu par apgādībā esošām personām) atskaita no autoratlīdzības, kas pēc izmaksas datuma tiek izmaksāta pirmā. Ja pēc izmaksas datuma pirmās autoratlīdzības apmērs nav pietiekams, atskaitījumu nepiemēroto daļu atskaita no ienākuma, kurš pēc izmaksas datuma ir nākamais ienākums, kas tiek gūts pie šī ienākuma izmaksātāja.

20.piemērs

Autoratlīdzības saņēmējam 5.februārī izmaksā autoratlīdzību (honorāru) no izdevniecības par reklāmas rakstiem 500 euro. 10.februārī izmaksā autoratlīdzību (honorāru) no izdevniecības par enciklopēdijas manuskriptu 1500 euro.

Autoratlīdzības izmaksātājam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa.

Autoratlīdzības saņēmējam apgādībā ir trīs personas, nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī, prognozētais mēneša neapliekamais minimums 10 euro. Nodokļa likme ir 20 % neatkarīgi no ienākuma apmēra.

5.februāra autoratlīdzība 500 euro

Ienākumam piemēro:

– 125 euro (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 500 euro)

– 10 euro (prognozētais mēneša neapliekamais minimums)

– 750 euro (atvieglojumi par trim apgādībā esošām personām). Negatīvs apliekamais ienākums, kurš tiek pārnestš (piemērots) uz nākamo ienākumu
–385 euro (500 – 125 – 10 – 750)

x 20 % likme

Ieturams nodoklis 0 euro

10.februāra autoratlīdzība 1500 euro

Ienākumam piemēro:

– 375 euro (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 1500 euro)

Apliekamais ienākums 1125 euro (1500 – 375)

Apliekamā ienākuma korekcija, piemērojot iepriekš neizmanto atskaitījumu daļu

1125 – 385 = 740 euro

x 20 % likme

Nodoklis 148 euro (740 x 20 %)

Nodoklis par februārī abām autoratlīdzībām ir 148 euro

Nodokļa piemērošana ienākumam no uzņēmuma līguma

Saskaņā ar [Civillikumā](#) noteikto ar uzņēmuma līgumu viena puse uzņemas izpildīt otru par zināmu atlīdzību ar saviem darba rīkiem un ierīcēm kādu pasūtījumu, izgatavot kādu lietu vai izvest galā kādu pasākumu.

Pirms ienākuma aplikšanas ar nodokli ienākuma izmaksātājs atskaita VSAOI – atbilstoši likmei, kas noteikta likumā "[Par valsts sociālo apdrošināšanu](#)" vai Ministru kabineta 2017.gada 19.decembra noteikumos Nr.786 "[Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem](#)" darba devējam un darba ņēmējam. Atskaitījumus (VSAOI, prognozēto neapliekamo minimumam, atvieglojumus) atskaita, piemērojot 20 % nodokļa likmi.

Ienākumam no uzņēmuma līguma izmaksas brīdī ienākuma izmaksātājs piemēro progresīvo nodokļa likmi (ienākumam līdz 20 004 euro – 20 %, ienākumam no 20 004 euro 23 %).

21.piemērs

Nodokļa maksātājs, kuram nav izsniegts Valsts ieņēmumu dienesta apliecinājums par reģistrēšanos saimnieciskās darbības veicēja statusā, 2021.gada maijā ir guvis vienreizējus ieņēmumus no uzņēmuma līguma (ar saviem instrumentiem un materiāliem nokrāsojis ēkas fasādi) 25 000 euro apmērā. Nodokļa maksātāja apgādībā ir trīs personas, nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī. Ienākuma izmaksātājam ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 euro, VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %).

25 000 euro	
20 004 euro (ienākums līdz gada ienākumu 1.slieksnim) – 2625 euro (VSAOI 10,5 % no 25 000 euro) – 750 euro (atvieglojums par trim apgādībā esošām personām) = 16 629 euro (apliekamais ienākums) x 20 % likme = 3325,80 euro	4996 euro (ienākums virs gada ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % (nodokļa likme) = 1149,08 euro
Nodoklis kopā: 3325,80 + 1149,08 = 4474,88 euro	

Gadam beidzoties, cilvēks, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precizē gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

IIN no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem

Ja ienākuma izmaksātājam nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, ienākumam piemēro progresīvo nodokļa likmi 23 % apmērā, bet nepiemēro neapliekamo minimumu un atvieglojumu par apgādībā esošu personu.

22.piemērs

Cilvēks, kuram nav iesniegts Valsts ieņēmumu dienesta apliecinājums par reģistrēšanos saimnieciskās darbības veicēja statusā, 2021.gada janvārī ir guvis vienreizējus ieņēmumus no uzņēmuma līguma 2000 euro apmērā, algas nodokļa grāmatiņa nav iesniegta ienākuma izmaksātājam, ienākumam piemēro 23 % nodokļa likmi. VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %).

2000 euro
2000 euro x 23 % likme = 460 euro 210 euro (VSAOI 10,5 % no 2000 euro)
210 euro x 20 % = 42 euro (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)
Aprēķinātais nodoklis: 460 - 42 = 418 euro

Gadam beidzoties, cilvēks, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precizē gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

Ja ienākuma izmaksātājam ir iesniegts rakstveida iesniegums par nodokļa likmes 23 % apmērā piemērošanu visam ienākumam, ienākuma izmaksātājs gada laikā, izmaksājot ienākumu no uzņēmuma līguma, no tā ietur nodokli, piemērojot nodokļa likmi 23 % apmērā, arī no ienākuma līdz 20 004 euro.

23.piemērs

Cilvēks, kuram nav iesniegts Valsts ieņēmumu dienesta apliecinājums par reģistrēšanos saimnieciskās darbības veicēja statusā, 2021.gada jūlijā ir guvis vienreizējus ieņēmumus no uzņēmuma līguma 20 100 euro apmērā. Viņam apgādībā ir divas personas, nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī. Ienākuma izmaksātājam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 euro, VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %). Ienākuma izmaksātājam ir iesniegts rakstveida iesniegums par nodokļa likmes 23 % apmērā piemērošanu visam ienākumam.

20 100 euro
20 100 euro x 23 % (nodokļa likme saskaņā ar iesniegumu) = 4623 euro
- 2110,50 euro (VSAOI 10,5 % no 20 100 euro) - 500 euro (atvieglojums par divām apgādībā esošām personām) Atskaitījumi kopā: 2610,50 euro
2610,50 x 20 % = 522,10 euro (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)
Nodoklis kopā: 4623 - 522,10 = 4100,90 euro

IIN no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem

Saņemot ienākumus no uzņēmuma līguma, par ienākuma gūšanas dienu uzskatāma diena, kad cilvēks saņem ienākumu.

Ja vairāku ienākumu no uzņēmuma līguma aprēķināšanas un izmaksas datumi pie viena ienākuma izmaksātāja sakrīt vienā mēneša datumā, tos var summēt (ja vien nepastāv citi iemesli, kāpēc summēšanas nebūtu lietderīga).

24.piemērs

Cilvēks, kuram nav iesniegts Valsts ieņēmumu dienesta apliecinājums par reģistrēšanos saimnieciskās darbības veicēja statusā, atbilstoši uzņēmuma līgumiem ir saņēmis ienākumu no viena ienākuma izmaksātāja 15.aprīlī 300 euro atbilstoši uzņēmuma līgumam Nr.1 un 200 euro atbilstoši uzņēmuma līgumam Nr.2 un 25.aprīlī 3000 euro atbilstoši uzņēmuma līgumam Nr.3. Viņa apgādībā ir viena persona, nodokļa atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī, mēneša prognozētais neapliekamais minimums 10 euro, VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %).

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa (pilnu mēnesi)	Nav iesniegta algas nodokļa grāmatīņa
<p>Ienākumus summē!</p> <p>15.aprīļa ienākumam 500 euro (300 + 200) piemēro:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 52,50 euro (VSAOI 10,5 % no 500 euro) - 10 euro (prognozētais neapliekamais minimums) - 250 euro (atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu) <p>= 187,5 euro (500 - 52,50 - 10 - 250) (apliekamais ienākums)</p> <p>Nodokļa likme 20 %</p>	<p>Ienākumus summē!</p> <p>15.aprīļa ienākumam 500 euro (300 + 200) piemēro:</p> <p>500 euro x 23 % likme = 115 euro</p> <p>52,50 euro (VSAOI 10,50 % no 500 euro)</p> <p>52,50 euro x 20 % = 10,50 euro (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p>
<p>Aprēķinātais nodoklis: 37,50 euro (187,50 x 20 %)</p>	<p>Aprēķinātais nodoklis: 104,50 euro (115 - 10,50)</p>
<p>25.aprīļa ienākumam (3000 euro) piemēro:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 315 euro (VSAOI 10,5 % no 3000 euro) <p>= 2685 euro (3000 - 315) (apliekamais ienākums)</p>	<p>25.aprīļa ienākumam (3000 euro) piemēro:</p> <p>3000 euro x 23 % likme = 690 euro</p> <p>315 euro (VSAOI 10,5 % no 3000 euro)</p> <p>315 euro x 20 % = 63 euro (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p>
<p>Nodoklis 537 euro (2685 euro x 20 %)</p>	<p>Nodoklis 627 euro (690 - 63)</p>
<p>Nodoklis no aprīļa visām izmaksām 574,50 euro (37,50 + 537)</p>	<p>Nodoklis no aprīļa visām izmaksām 731,50 euro (104,50 + 627)</p>

Gadam beidzoties, cilvēks, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precizē gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

Nodokļa un nodokļa likmes piemērošana, saņemot vairāku veidu ienākumus pie viena ienākuma izmaksātāja⁶

Ja cilvēks gada laikā pie viena ienākuma izmaksātāja saņem gan algota darba ienākumus, gan ienākumus no autoratlīdzības līguma vai uzņēmuma līguma (vai ienākumus no autoratlīdzības līguma un uzņēmuma līguma), tad, nosakot cilvēka mēneša apliekamo ienākumu, papildus algota darba ienākumam (nodokļa aprēķinam no tā):

- no ienākuma no autoratlīdzības līguma atskaita autoru izdevumus un piemēro nodokļa likmi 20 % apmērā;
- no ienākuma no uzņēmuma līguma atskaita VSAOI (ievērojot noteikto kārtību – 20 % likmi) un piemēro nodokļa likmi 23 % apmērā.

Ja kalendāra mēneša laikā viens ienākuma izmaksātājs izmaksā gan ar algas nodokli apliekamo ienākumu, gan cita veida ar nodokli apliekamos ienākumus (kuriem nepiemēro ienākumam no kapitāla, tai skaitā kapitāla pieaugumam, noteikto 20 % likmi, nodokļa likmi atbilstoši [Mikrouzņēmumu nodokļa likumam](#), kā arī 3 %, 5 %, 10 %, 15 % un 22 % apmērā noteiktās likmes), tad:

- ienākumiem, kas nav apliekami ar algas nodokli, piemēro 23 % likmi, izņemot autoru un izpildītāju ienākumiem no autoratlīdzības;
- ienākumus, kas nav apliekami ar algas nodokli, var samazināt par attaisnotajiem izdevumiem, neapliekamo minimumu un atvieglojumiem (ievērojot noteikto kārtību – atskaita ar 20 % likmi) tikai tad, ja ar cilvēka algota darba ienākumiem nepietiek, lai segtu minētos atskaitījumus.

25.piemērs

Cilvēks pie viena darba devēja kārtējā mēnesī saņem algu 450 euro kā pedagogs un 200 euro kā projekta izpildītājs, kā arī autoratlīdzību par tulkojumiem 900 euro. Prognozētais neapliekamais minimums 10 euro, cilvēkam apgādībā ir trīs personas, nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī. VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %).

<i>Ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa</i>	<i>Nav iesniegta algas nodokļa grāmatīņa</i>
---	--

⁶ Spēkā līdz 2021.gada 30.jūnijam

IIN no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem

<p><i>Darba algas mēneša ienākumus <u>summē</u>: 650 euro (450 + 200)</i></p> <p><i>Ienākumam piemēro:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 68,25 euro (VSAOI 10,5 % no 650 euro) - 10 euro (prognozētais neapliekamais minimums) - 750 euro (atvieglojumi par trim apgādībā esošām personām) <p><i>= -178,25 euro (negatīvs apliekamais ienākums)</i></p> <p><i>Aprēķinātais nodoklis: 0 euro</i></p>	<p><i>Darba algas mēneša ienākumus <u>summē</u>: 650 euro (450 + 200)</i></p> <p><i>Ienākumam piemēro:</i></p> <p><i>x 23 % likme</i></p> <p><i>= 149,50 euro (650 euro x 23 %)</i></p> <p><i>68,25 euro (VSAOI 10,5 % no 650 euro)</i></p> <p><i>68,25 x 20 % = 13,65 euro</i> <i>(atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</i></p> <p><i>Aprēķinātais nodoklis:</i></p> <p><i>149,50 - 13,65 = 135,85 euro</i></p>
<p><i>Autoratlīdzības ienākums 900 euro</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 225 euro (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 900 euro) - 178,25 euro (atskaitījumi, kuri ir pārnesti uz citiem ienākumiem) <p><i>= 496,75 euro (apliekamais ienākums)</i></p> <p><i>x 20 % likme</i></p> <p><i>Aprēķinātais nodoklis:</i></p> <p><i>99,35 euro (496,75 euro x 20 %)</i></p>	<p><i>Autoratlīdzības ienākums 900 euro</i></p> <p><i>Ienākumam piemēro:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 225 euro (autoru attaisnotie izdevumi 25 % no 900 euro) <p><i>= 675 euro (apliekamais ienākums 900 - 225)</i></p> <p><i>x 20 % likme</i></p> <p><i>Aprēķinātais nodoklis:</i></p> <p><i>135 euro (675 euro x 20 %)</i></p>
<p><i>Nodoklis no mēneša izmaksām:</i></p> <p><i>99,35 euro</i></p>	<p><i>Nodoklis no mēneša izmaksām:</i></p> <p><i>270,85 euro (135,85 + 135)</i></p>

26.piemērs

Cilvēks pie viena darba devēja kārtējā mēnesī saņem algu 1000 euro un ienākumus no uzņēmuma līguma (nav reģistrēta saimnieciskā darbība) 1000 euro. Prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 euro. VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %).

<i>Ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa</i>	<i>Nav iesniegta algas nodokļa grāmatīņa</i>
<p><i>1000 euro (darba algas ienākums)</i></p> <p><i>Ienākumam piemēro:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 105 euro (VSAOI 10,5 % no 1000 euro) <p><i>= 895 euro (apliekamais ienākums)</i></p> <p><i>x 20 % likme</i></p> <p><i>Aprēķinātais nodoklis:</i></p> <p><i>179 euro (895 euro x 20 %)</i></p>	<p><i>1000 euro (darba algas ienākums)</i></p> <p><i>Ienākumam piemēro:</i></p> <p><i>x 23 % likme</i></p> <p><i>= 230 euro</i></p> <p><i>105 euro (VSAOI 10,5 % no 1000 euro)</i></p> <p><i>105 euro x 20 % = 21 euro</i> <i>(atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</i></p> <p><i>Aprēķinātais nodoklis:</i></p> <p><i>209 euro (230 - 21)</i></p>
<p><i>1000 euro (ienākumus no uzņēmuma līguma)</i></p> <p><i>x 23 % likme</i></p>	<p><i>1000 euro (ienākumus no uzņēmuma līguma)</i></p> <p><i>x 23 % likme</i></p>

IIN no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem

<p>= 230 euro</p> <p>105 euro (VSAOI 10,5 % no 1000 euro) 105 euro x 20 % = 21 euro (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 209 euro (230 - 21)</p>	<p>= 230 euro</p> <p>105 euro (VSAOI 10,5 % no 1000 euro) 105 euro x 20 % = 21 euro (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 209 euro (230 - 21)</p>
<p>Nodoklis no mēneša izmaksām: 388 euro (179+209)</p>	<p>Nodoklis no mēneša izmaksām: 418 euro (209 + 209)</p>

27.piemērs

Cilvēkam pie viena darba devēja kārtējā mēnesī ir aprēķināts ienākums:

- mēneša darba alga 800 euro;
- autoratlīdzība par mūzikas darbu radīšanu 1000 euro;
- ienākums no uzņēmuma līguma (nav reģistrēta saimnieciskā darbība) 300 euro.

Cilvēkam apgādībā ir piecas personas, nodokļa atvieglojums par katru apgādībā esošu personu – 250 euro mēnesī. Prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 euro. VSAOI likme ir 34,09 % (darba ņēmēja daļa 10,5 %, darba devēja daļa 23,59 %).

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatīņa	Nav iesniegta algas nodokļa grāmatīņa
<p>800 euro (algota darba ienākums) – 84 euro (VSAOI 10,5 % no 800 euro) – 1250 euro (atvieglojumi par piecām apgādībā esošām personām) = –534 euro (uz citiem ienākuma veidiem pārnesamie atskaitījumi)</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 0 euro</p>	<p>800 euro (algota darba ienākums) x 23 % = 184 euro (800 euro x 23 %) 84 euro (VSAOI 10,5 % no 800 euro) 84 euro x 20 % = 16,80 euro (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 167,20 euro (184 - 16,80)</p>
<p>1000 euro (autoratlīdzības ienākums) – 500 euro (autoru attaisnotie izdevumi 50 % no 1000 euro) – 534 euro (atskaitījumi, kuri ir pārnesti uz citiem ienākumiem) = –34 euro (uz citiem ienākuma veidiem pārnesamie atskaitījumi)</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 0 euro</p>	<p>1000 euro (autoratlīdzības ienākums) – 500 euro (autoru attaisnotie izdevumi 50 % no 1000 euro) = 500 euro (apliekamais ienākums 1000 - 500) x 20 % likme</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 100 euro (500 euro x 20 %)</p>
<p>300 euro (uzņēmuma līguma ienākums) x 23 % likme = 69 euro</p> <p>– 31,50 euro (VSAOI 10,5 % no 300 euro) –34 euro (atskaitījumi, kuri ir pārnesti uz citiem ienākumiem) 65,50 euro (31,50 + 34) x 20 % = 13,10 euro (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p>	<p>300 euro (uzņēmuma līguma ienākums) x 23 % likme = 69 euro 31,50 euro (VSAOI 10,5 % no 300 euro) 31,50 euro x 20 % = 6,30 euro (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)</p> <p>Aprēķinātais nodoklis: 62,70 euro (69 - 6,30)</p>

Aprēķinātais nodoklis: 55,90 euro (69 - 13,10)	
Nodoklis no visiem ienākumu veidiem: 55,90 euro (0 + 0 + 55,90)	Nodoklis no visiem ienākumu veidiem: 329,90 euro (167,20 + 100 + 62,70)

Gadam beidzoties, cilvēks, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro progresīvo nodokļa likmi, precīzē gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojušos nodokļa pārmaksu.

Nodokļa piemērošana iekšzemes darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka

Iekšzemes darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka, saņemot no darba devēja ārvalstnieka atlīdzību par Latvijas Republikas teritorijā veikto darbu, līdz ceturksnim sekojošā mēneša 23.datumam jāveic VSAOI 34,09 % apmērā no saņemtās atlīdzības un jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienestā pašnodarbinātā vai darba ņēmēja ziņojumu par obligāto iemaksu objektu un obligātajām iemaksām pārskata ceturksnī un no kalendāra mēneša darba samaksas aprēķināto iedzīvotāju ienākuma nodokli jāieskaita budžetā ne vēlāk kā ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša 23.datumā, kā arī jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienestam paziņojums par fiziskajai personai izmaksātajām summām.

28.piemērs

Iekšzemes darba ņēmēja pie darba devēja ārvalstnieka mēneša alga ir 6000 euro, apgādībā viena persona, nav citas ienākuma gūšanas vietas, kā galveno ienākuma gūšanas vietu nodokļa grāmatiņā ir norādījis sevi, prognozētais mēneša neapliekamais minimums ir 0 euro, atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu 250 euro mēnesī, VSAOI likme 34,09%.

6000 euro	
20 %	23 %
1667 euro (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim) - 2045,40 euro (VSAOI 34,09 % no 6000 euro) - 250 euro (atvieglojums par vienu apgādībā esošu personu), = -628,40 euro (negatīvs apliekamais ienākums)	4333 euro (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) x 23 % likme = 996,59 euro 628,40 x 20% = 125,68 euro (līdz 1.mēneša ienākuma sliekšnim neizmantojot atskaitījumu daļu, ko reizina ar 20% likmi)
Aprēķinātais nodoklis kopā: 996,59 - 125,68 = 870,91 euro	

Saistošie normatīvie akti

Likums ["Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"](#).

Likums ["Par valsts sociālo apdrošināšanu"](#).

Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumi Nr.899 ["Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība"](#).

Ministru kabineta 2017.gada 14.novembra noteikumi Nr.676 ["Noteikumi par neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai"](#).

Ministru kabineta 1997.gada 8.apīļa noteikumi Nr.138 ["Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa papildu atvieglojumiem personām ar invaliditāti, politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem"](#).

Ministru kabineta 2020.gada 17.decembra noteikumi Nr.786 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem"